

LAUSUNTO VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi luottolaitosten ja eräiden sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestystä koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksellä on tarkoitus saattaa kriisinratkaisudirektiivin muutospäätöksissä (EU) 2017/2399 säädetty luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestys osaksi kansallista lainsäädäntöä, minkä lisäksi esityksessä pyritään selventämään viimeksi suoritettavien saatavien asemaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestyksessä. Keskeinen kriisinratkaisudirektiivin muutospäätöksen tuoma uudistus on, että luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten maksunsaantijärjestykseen lisätään uusi huonomman etuoikeuden omaavien tavallisten vakuudettomien velkojen luokka. Näkemykseni mukaan esitysluonnos vastaa tältä osin hyvin muutospäätöksen tarkoitusta ja tuo päätöksissä säädetyn maksunsaantijärjestysjärjestelmän kansalliseen lainsäädäntöön asianmukaisella tavalla.

Esityksen yleisperustelujen kansainvälistä vertailua koskevassa kappaleessa 2.2 kiinnittäisin kuitenkin huomiota Saksan osalta todettuun. Saksan laissa tavallisella vakuudettomalla velalla on parempi etuoikeus kuin tietyillä laissa luetelluilla veloilla. Näitä laissa lueteltuja velkoja ovat tietyt vakuudettomiin, pitkäaikaisiin ja siirtokelpoisiin pääomamarkkinarahoitusvälineisiin perustuvat saatavat, jotka on katsottu kriisinratkaisutilanteessa helpommin alaskirjattaviksi tappioiden kattamiseksi kuin muu tavallinen vakuudeton velka. Esitysluonnoksen sivun 10 ensimmäisessä kokonaisessa kappaleessa mainitaan ilmeisesti erehdyksessä, että tällaiset erät olisivat hankalemmin alaskirjattavissa kuin tavallinen vakuudeton velka. Lisäksi esityksessä käytetään paikoin (esimerkiksi yleisperustelujen sivuilla 4 ja 12) hieman vanhahtavaa termiä ”velkakirja”, joka ei välttämättä kata parhaalla mahdollisella tavalla kaikkia laissa tarkoitettuja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten velkoja. Luontevampaa olisi nähdäkseni korvata termi ”velkakirja” päätöksissä käytetyllä termillä ”velkainstrumentti” (englanninkielisessä versiossa ”*debt instrument*”).

Yllä mainitun muutospäätöksen implementoinnin lisäksi esitysluonnoksen tavoitteena on selventää viimeksi suoritettavien saatavien asemaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten velkojen maksunsaantijärjestyksessä. Allekirjoittaneen tätä aihepiiriä koskeva tutkimus on juuri ilmestynyt Defensor Legis –julkaisun numerossa 3/2018 ja tutkimuksessa esiin nostetut ongelmat on otettu hyvin huomioon ja asianmukaisesti korjattu esitysluonnoksessa ja lakiehdotuksissa. Lisähuomiona esitän, että luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun muuttamista koskevan lakiehdotuksen 1 luvun 4 a §:ssä tai erillisessä lainkohdassa voitaisiin vielä täsmentää, että ensisijaisen lisäpääoman instrumentit katsotaan kuuluviksi velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin

BORENIUS

velkainstrumentteihin. Tämä selkeyttäisi ensisijaisen lisäpääoman instrumenttien takasijaisuutta suhteessa toissijaisen pääoman instrumentteihin ja poistaisi termiin "joukkovelkakirjalaina" liittyvän pienen tulkinnallisen epävarmuuden. Samoin pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa sivulla 19 tulisi pääomalainojen lisäksi mainita myös muut viimesijaiset lainat, koska maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n 1 momentin 4 kohta koskee osakeyhtiölain mukaisten pääomalainojen lisäksi myös puhtaasti sopimusperusteisia viimesijaisia lainoja. Luottolaitosten liikkeeseen laskemat ensisijaisen lisäpääoman instrumentit eivät tyypillisesti ole osakeyhtiölaissa tarkoitettuja pääomalainoja vaan muita viimesijaisia instrumentteja.

Teknisinä huomioina luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun muuttamista koskevan lakiehdotuksen 1 luvun 4 a §:ssä voisi edellä tässä lausunnossa mainitusta syystä käyttää termin "velkakirja" sijasta termiä "velkainstrumentti", minkä lisäksi saman pykälän 1 momentin 5 kohdassa voisi termin "keskinäisestä oikeudesta" korvata termillä "keskinäisestä etuoikeudesta".

Kunnioitavasti,

Mikko Heinonen

Counsel, asianajaja